

PROGRAMA DE MÀ

Pauline Viardot (1821-1910): *Cendrillon* (1904).

Opereta de saló en tres actes. Música i text de Pauline Viardot

Direcció d'escena: Susana Egea

Figurisme i espai escènic: Helena Torres

Assistent a la direcció musical: Robin Sansen

Direcció musical i piano: **Alan Branch**

Producció de La Bottega d'Opera de l'ESMUC

REPARTIMENT

Cendrillon, filla del Baró Pictordu, soprano: **Maëlys Robinne**

Prince, tenor: **Gustavo Ardaya**

El Baró de Pictordu, pare de Cendrillon, baríton: **Enrique Padilla**

El Comte Barigoule, ajudant de càmara del Príncep, tenor: **Àngel Arévalo**

Maguelonne, germanastra de Cendrillon, soprano: **Ariadna Moraleda**

Armeline, germanastra de Cendrillon, mezzosoprano: **Marta Roca**

La Fée, soprano: **Marina Torra**

Cambrera: **Anna Lladó**

Convidats a la festa: **Belén Garcia, Míriam Trias, Mao Miyoshi, Enrique Padilla, Oriol Quintana.**

Altres convidats: **Anna Lladó, Marc Uroz, Emilia Nubiola, Eneco Lacalle.**

Teatre de Sarrià, diumenge 16 de gener de 2022

LES RESSONÀNCIES MUSICALS DE PAULINE VIARDOT

Potser hagi estat com a conseqüència de la celebració del bicentenari del naixement de Pauline Viardot o per l'orgànic que demana la partitura, però és cert que l'òpereta de saló *Cendrillon* s'ha convertit en una de les obres més conegudes i més interpretades del catàleg d'aquesta compositora. I això malgrat que a diferència d'altres títols operístics, aquest no inclogui llibret de l'important novelista rus, i gran amic seu, Ivan Turguenev (1818-1883), mort ja feia vint-i un anys quan es va estrenar aquesta opereta al Saló de la cantant operística Mathilde das Nogueiras (1849-1951), un dia de Sant Jordi de 1904.

Que Viardot escollís com a base argumental per a la seva òpera el conegut conte de Perrault no tenia res d'excepcional ja que aquest havia estat escollit en altres creacions de Jean-Louis Laruelle (1759), Daniel Steibelt i Nicolas Isouard, el 1810, Gioachino Rossini (1814) i només cinc anys abans de l'estrena del títol de la Viardot, Jules Massenet l'havia presentat a l'Opéra Comique de Paris el maig de 1899.

El veritablement interessant de l'obra de Viardot és com aquesta sembla sorgir de l'experiència interpretativa de la compositora que, en reiterades ocasions al llarg de la seva carrera, havia interpretat el paper protagonista de *La Cenerentola* de Rossini, compositor estretament lligat a la seva família en haver estat el seu pare Manuel García, un dels tenors preferits del compositor de Pesaro. Però, a diferència de l'obra rossiniana, i potser com a mostra inequívoca de la seva sensibilitat, en l'obra es carreguen les tintes en el món de la fantasia i no és d'estranyar que el paper més complex i exigent de l'obra sigui el de la fada que, no ho oblidem, Rossini havia descartat.

Què ens ofereix, a part, aquest *Cendrillon*? Ens atreviríem a dir que tot un món de ressonàncies musicals pròpies d'una compositora sàvia i profunda coneixedora de les tradicions operístiques i musicals de diferents països que l'havia portat ja no només a la interpretació d'obres del cànon sinó a importants estrenes de pàgines de Massenet, Gounod, Saint-Saëns o Brahms de qui, per exemple a Jena el 3 de març de 1870, va estrenar la seva *Rapsòdia per a contralt i cor d'homes*. Amb presència d'elements còmics i, fins i tot, polítics a favor del republicanisme, no és menys veritat que ens trobem amb una obra que defuig de l'organicisme habitual de la gran òpera per jugar més amb la individualització de les escenes en la línia de l'opereta i, fins i tot, sarsuela del moment.

Aquesta individualització escènica porta a una proliferació i eclecticisme estilístics que, en aquesta producció de La Bottega, encara augmentarà més perquè en l'«*Escena del ball*» s'escoltaran quatre obres musicals d'altres compositores diferents com ho són *Er ist gekommen in Sturm und Regen* de la gran amiga de Viardot Clara Schumann (1819-1896), *There are fairies at the Bottom of our Garden* de Liza Lehmann (1862-1918), *A Canadian Boat Song* d'Amy Beach (1867-1944) i l'obra de nova creació *Je jeu* de l'estudiant de composició Itziar Vilorio.

Cantant, professora de cant i compositora, aproximar-se a Pauline Viardot és fer-ho a una figura musical que s'entronca amb un gran univers de ressonàncies musicals on,

per art de màgia, podrem escoltar en aquesta nova producció de La Bottega d'Opera de l'ESMUC.

Oriol Pérez i Treviño

NOTES DE DIRECCIÓ ESCÈNICA

Je viens te rendre à l'espérance...

Ressonàncies d'antics mites, tradicions orals que conserven memòries i empremtes d'èpoques passades, relats que adapten cruentes històries a les pulsions de nous temps, històries que van moldejant-se i adaptant-se als valors de cada moment; els contes de fades construeixen una simbologia que esdevé finalment universal i reconeixible mentre ens empenyen alhora cap a mirades presents.

Un bon exemple n'és la versió de *Cendrillon* de Pauline Viardot. «*Vinc a tornar-te l'esperança*» són les paraules amb les que es presenta l'esperit màgic transformador que esdevé l'opció primera per la imposició de la justícia i ens anima alhora a replantejar estructures. Respecte a la versió de Charles Perrault, Viardot aporta una visió més crítica sobre temes com els valors de classe o la capacitat de qüestionar allò establert, que hem volgut accentuar.

Viardot convida en l'escena del ball a dur a terme un concert «a elecció dels executants»: des d'aquí, amb la complicitat de l'obra, hem convertit aquesta escena en una finestra oberta des d'on respirar els aires de la nostra contemporaneïtat.

Les escenes dialogades les hem mantingut en llengua francesa i l'obra es presentarà amb sobretítols en català.

Susana Egea

LA BOTTEGA D'OPERA DE L'ESMUC

El projecte Bottega d'Opera és el taller d'òpera de l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC). A partir del concepte en llengua italiana de "Bottega", que podem definir com "la rebotiga de l'òpera", això és l'espai on es preparen els projectes, aquesta va néixer amb la idea d'oferir als estudiants una experiència professionalitzadora del món operístic. Talment com un més dels Grans Conjunts de l'ESMUC, la Bottega ha possibilitat un treball transversal entre diferents àmbits i especialitats (cant, direcció, instruments orquestrals, correpetició, coaching vocal...), a la vegada que ha convidat a professionals externs pel que fa a la direcció musical i

escènica. Amb aquests elements es tracta d'un projecte que pretén donar el màxim de punts de vista diferents i, fins i tot contrastats, de com enfocar el treball interpretatiu i escènic. Amb la intenció de fer-ho el més proper possible a la realitat professional, però entenent el context acadèmic i pedagògic en el que neix, La Bottega va iniciar les seves activitats el curs 2019-2020 amb *Il filosofo di campagna* de Baldassare Galuppi i va presentar-se a la temporada 2020-2021 del Gran Teatre del Liceu amb l'òpera *La principessa filosofa* (Carles Baguer) / *I due gobbi* (Marcos da Portugal). Amb el suport del professorat de cant, enguany s'ha treballat en una producció de l'òpera Cendrillon de la compositora Pauline Viardot en motiu del bicentenari del naixement d'aquesta cantant i compositora i que s'afegeix a una línia de promoció i difusió de les dones compositoras de la que propers projectes així ho avalen. El proper projecte que es representarà aquest curs acadèmic serà l'òpera *Il filosofo di campagna* de Baldassare Galuppi, al Teatre Romea de Barcelona, sota la direcció de Daniel Espasa i Sergi Belbel.

SUSANA EGEA

Doctora en Arts Escèniques (UAB, Institut del Teatre), ha treballat com actriu amb directors com Adolfo Marsillach, Calixto Bieito, Ferran Madico, Antonio Simon, Pepa Calvo, Marta Almirall, Hansel Cereza, Hasko Weber, així com en muntatges de creació pròpia i en diverses sèries de televisió. La direcció escènica l'ha desenvolupat en l'àmbit de l'escena musical. Alguns dels darrers espectacles que ha dirigit: *O pazzo desire!* (Teatre Eolia – Cicle Òpera Glam- 2018-20), *La danza de Céfalo i Procris* (Festival de Teatro clásico de Almagro, 2018).

Especialitzada en l'entrenament actoral de cantants. Al 2012 va rebre el Premi Internacional Artez Blai d'investigació en arts escèniques pel seu treball *La interpretació actoral en òpera: bases pel desenvolupament d'una tècnica actoral per a l'escena operística*". Autora dels llibres *La interpretación actoral en òpera. Análisis en torno a una especificidad* (Artez Blai, 2012) i *Stanislavski, Meyerhold y Chaliapin: la interpretación operística* que va ser finalista als Premis Leandro Fernández de Moratín per a Estudis teatrals, 2018).

En el camp de la docència treballa a l'Institut del Teatre des del 2013. Professora convidada a la Academia de Música Gdansk (Polonia, 2015), Gnesin Academia de Música de Moscú (2013,2014), Escuela Navarra de Teatro (2009, 2010), Guildhall School of Music and Drama (2010), entre d'altres. Professora d'Escena Lírica a Escola Superior de Música de Catalunya, des del 2004.

ALAN BRANCH

Alan Branch es va formar a la Royal College of Music i a la Guildhall School de Londres amb els mestres Yu Chun Yee, Joan Havill, Geoffrey Parsons i Graham Johnson.

També ha realitzat estudis amb Paul Schilhawsky al Mozarteum de Salzburg, becat pel govern austríac. Acompanya per a la BBC per primer cop l'any 1978, i des de 1985 es dedica a la música de cambra i al repertori vocal.

Ha compartit escenaris amb cantants prestigiosos com Victòria dels Àngels, Teresa Berganza, Benjamin Luxon i Enriqueta Tarrés, i amb instrumentistes com Roël Dieltens, Peter Thiemann, Cristian Florea, amb qui ha gravat un CD de música de Schubert i Eckart; Magdalena Martínez, Claudi Arimany i Ricardo Casero, amb qui ha enregistrat dos CD. Ha actuat per: Catalunya, el territori espanyol, França, Itàlia, Noruega, Gran Bretanya, Àustria, etc.

Exerceix la docència a l'Escola Superior de Música de Catalunya (Barcelona) i al Conservatori de Vila-seca. Professor en el passat a Musikene (Sant Sebastià), Branch és també llicenciat en Filologia Romànica per la Universitat de Durham (Anglaterra) i manté una estreta relació amb la Fundació La Caixa, impartint classes de dicció per a cantants.

Col·labora regularment amb el Gran Teatre del Liceu en concerts al Foyer i com a assistent musical dels directors Bertrand de Billy, Josep Pons, Edmon Colomer, Harry Bickett i Sebastian Weigle.

Ha dirigit òperes de Xavier Montsalvatge (*Babel 46*), Cole Porter (*Kiss me Kate*) i el *Superbarber de Sevilla*, producció infantil del Gran Teatre del Liceu.